

דירת קבע

זה הבית שלי!

מערך הדיור שע"י

מרכז חינוכי שיקומי לנעלי צוריק מיוחדים

סיור מפעלים בדירת הקבע של דיירים מיוחדים

זה עתה יצאנו מחג הסוכות, כשאנו אפופים באווירה העילאית של ה'צילא דמיהמנותא', של האושפיזין הקדושים, של תחושת הארעיות וההישענות המוחלטת על בורא עולם. אולי עתה כששבנו לדירת הקבע שלנו כשאנו מחזירים לתוכה את אווירת הסוכה, זה הזמן הראוי לפנות ליבנו ונשמתנו ולסקור דירת קבע מיוחדת. דירת קבע שבכל מהותה ובכל התנהלותה חשים את ידו הרחומה של בורא עולמים, המציץ ומשגיח בין החרכים, בין ענפי הסך, ומסוכך על הדיירים בכל הליכותיהם.

הדירה שברח' האדמו"ר מבויאן הינה אחת מתוך 19 דירות שמפעילה עמותת ש"ח סוד. לכל דירה צביון ואפיון שונה. החל מדירות לעצמאיים - בוגרים בעלי מגבלה קלה מאוד שמנהלים את ביתם באופן עצמאי לחלוטין בהכוונת רכז, דרך דירות לאוכלוסייה טיפולית- הזקוקה להכוונה וסיוע קלים ועד לדירה לסייעודיים. קשת הדירות מאפשרת חלוקה גם עפ"י גילאים. כך קיימים דירות לצעירים לצד דירת מזדקנים שהוקמה בשנה האחרונה. כמובן שקיימת חלוקה בין דירות בניס לירות בנות.

הדירה שברח' האדמו"ר מבויאן בה בחרנו לבקר פותחת עבורנו צוהר ודלת לעולם מופלא של חיים מלאי תוכן ועשייה. לפעילות של צוות העושה מעל ומעבר על מנת לכבד כל דייר באשר הוא ולאפשר לו את מירב הטיפוק ושביעות רצון.

הרב דוד לוי - ראש מינהל רווחה בשיח סוד פורש בפנינו את משנת שיח סוד לוי בדיירי: הדירה היא בית לכל דבר. כך מתייחס כל הצוות. זה הבית של הדיירים. הם המארחים בו, הם מפעילים אותו והם אחראים לחזוקה הוטף. הבית שלהם ממנף אותם ואת יכולותיהם. כך אם עד היום בבית הוריהם הם חשו אולי נתרמים ונזקקים. לפתע מתחלל מהפך. מביתם הם באים לבקר בבית ההורים בשבתות או בחגים ואז הם מסייעים לערוך את השולחן, מביאים עימם עוגה לשבת או פשטידה/סלט מעשה ידיהם ובעיקר- מביאים עימם המון משגל של שמחת חיים וסיפוק. זה החזון שלנו על רגל אחת: להעניק לדיירים חיים מספקים ומלאי מעש לאורך כל שעות היום. כי כשהם יהיו שבעי רצון ומסופקים הם יצליחו למצוא את היכולות הטמונים בהם - כל אחד בהתאם לתרומתו.

אז מי הם הדיירים?

התבוננות על האוכלוסייה המרכיבה את הבית ברובו האדמו"ר מבויאן מרגשת אף היא. אך רואים במיטבו את התגשמות חסדן: יחד שבטי ישראל. הרכז הרב יוסף מרגלית מסביר לנו כי הדיירים כאן מוגדרים כבעלי פיגור בינוני ומטה. עליהם נמני: אברג שעלה עם משפחתו מפרס, יוסי מארה"ב דובר אנגלית, אליהו שנמנה על העדה התימנית, מוישי יוסי, ארי ונוספים שחלקם חסידיים וחלקם ליטאים. מחשבה חלופת במוחנו בהביטנו על קיבוץ הגלילות' המשתקף כאן וגורמת לנו לחייך. לרכז שמתעניין מה מעלה חיוך על שפתונו? אנו מפטירים: בסייעתא דשמיא שכונתנו בקרוב לקיבוץ הגלילות האמיתי בביאת קואל צדק נבוא ללמוד מכם על כלים מקצועיים לגיבוש המוגני של קבוצות בעלי מנטליות שונה... (הרב דוד לוי מוצא לנכון להבהיר, כי בדירות לעצמאיים קיימת חלוקה גם לפי מגזר. על מנת לאפשר להם לחיות כמסורת בית אבותם. כך נפתחו לאחרונה 2 דירות לבני הציבור החסידי בקרבת שכונת גאולה הירושלמית על מנת לאפשר לדיירים החסידיים להיות קשורים לחצר החסידי עליה הם נמנים)

השקענו בחודש האחרון יחד עם כל בית ישראל בדירת הארעי שלנו - סוכה: כחלים, סך, קישוטים ואווירה שהופכת אותה לבית, מזומנים להציץ אל דירה שמוסקת בכל התחומים על מנת שתהיה בית. בית לבוגרים מיוחדים.

ברוכים הבאים לדירה החדשה של מערך הדיור של ש"ח סוד, ברובו האדמו"ר מבויאן, בשכונת הר נוף.

נכנסנו לשערי שכונת הר נוף הירושלמית. מתקרבים לרח' האדמו"ר מבויאן ומזהים את הוילה לפי רמת הטיפוח שלה. את בנינו מקבלת כניסה פורחת וירוקה. אנו עוברים דרך חצר עם פינות גינון קסומות ומגיעים לדלת הבית. ריח של ניקיון וכביסה מתברדת ברוח מכנייה אותנו לאווירת הבית. השעה: 18:00 בערב וזו התמונה הדינמית שנגלית לעינינו המשתאות: במטבח המאובז והמעוצב עומדים שלושה דיירים ומכינים ארוחת ערב לכל חברים בשיתוף מרפא בעיסוק שמכוון אותם לשיפור מיומנויות תפקודיות, בסלון מתרווחים על הספות המהודרות שניים-שלושה דיירים אחרים ששבו זה עתה ממשמרת עבודה במכסה של העשייה של שיח סוד, ומשתפים את רכז הדירה בחוויותיהם מן העבודה. בפנית האוכל עמלים שני דיירים לערוך את השולחן לארוחת הערב, בחדר הפעילות מסדרים שני דיירים את הרוח משריה פעילות האחרונה שנערכה בו בשעות אה"צ. היכן נמצאים דיירים נוספים? גם אנו הפנינו שאלה זו את הרכז והוא השיב לנו בטבעיות, כאילו זה הדבר הכי מתקבל על הדעת: שני דיירים יצאו לחצי שנת הליכה. שלושה דיירים יצאו לתפילת ערבית בביה"כ השכונתי הקרוב, ודייר אחד-נכון כנציה הדירה העלולת עוגה מושקעת ואסתטית לשכנים מן הבניין הסמוך שעורכים השבת 'אופור' לבנם.

יש שפיטרו וכו' מה ההשתאות? תמונת מצב גרילה ושרגתית כבכל בתי ישראל שמה זו. ודווקא אמירה זו היא שמנסיקה את ההשתאות בכמה רמות. ישמעו אזוניכם את שמוחכם הנוה: ככלל בתי ישראל! כי אכן הגענו לבית! ליצור אווירה שגרתית כ"כ בתוך מסכת עשייה בלתי נלאית בשילוב אנשי מקצוע - זו אומנות הצלחה מדהימה!

מוישי, יוסי וארי הינם רק חלק מן הדיירים. לפני שנים לא האמינו גם בוועדת אבחנו כי הם כשירים ומתאימים לדור קהילתי, הנטייה הייתה לשבץ אותם במוסד פנימייתי סגור. אך בשיח סוד ההיכוחי הם השמים הם הגבול לפיתוח יכולות הבוגרים ועשו את הבילתי יאמנו. גם בוגרים מאתגרים ומורכבים זוכים ב"ה לחיות בבית. בתוך הקהילה.

טקס קביעת מזוזה ע"י האדמו"ר מבוסטון שליט"א

אומנם מדובר באוכלוסייה בעלת תפקוד נמוך יחסית אך הודות לצוות המסור איתנו מצליחים להביא גם אותם לחוש אחריות על ביתם לעצמאיים - בוגרים בעלי מגבלה קלה מאוד שמנהלים את כשהדיירים יוצאים למסגרת תעסוקתית מגיעה לדירה אם בית שאחראית לארגן את המרחב ואת הכביסות. בצורהים כשהדיירים שבים לביתם מקבל את פניהם הרכז בליווי שני מדריכים. המדריך הראשי שמו: הרב עידן סטרית. גם בלילה נמצאים בשטח שני מדריכים. בנוסף שותפים לצוות הדירה: רכז תרבות ופנאי, רכז תכנית קידום אישית, אח רפואי, צוות הדרכה פרא רפואי.

מה עושים בבית?

אז מה עושים הדיירים בביתם? אתם שואלים. מלבד העשייה הקלאסית המתוארת בפתיחה קיימת גם תוכנית פנאי שבועית. מידי יום מתקיימת שעת פעילות בדירה בתחום משתנה: ספורט-טיפולי, אומנות בחימר עם המורה הרב בלאר, טיפול בע"ה, שחיה ברביכה הטיפולית של שיח סוד, ופעילות מעניינת של 'קויסק'- במסגרת ריפוי בעיסוק נפתח אחת לשבוע קויסק בדירה ובכל פעם 2 דיירים מתחלפים מכינים את האוכל ומציעים

שמחת בית השואבה - מסורת של השתלבות מרגשת!

בגורת שיח סוד השתתפו בשמחה ממקומן בעזרת הנשים. המנחה ציין כי כל ההתעוררות והשמחה הרחנית מוקדשים לעילוי נשמתו של ההיסוד הרב דב לוי ז"ל - איש יחיד בדורו, אבי החינוך המיוחד החרידי ששמחת בית השואבה שכוז היתה חלום. כך בדיוק הלם לאות את הניכוי המיוחדים שסייד את שני סוד לפני כ-40 שנה: מארחים את הציבור הרחב שמגיע אליהם בהמוניו וזוכים לחגוג באוירת ביתם- אוירה חרדית טהרה. זכות עשייתו ולהט נשמתו עבור בני ישראל המיוחדים בהיותו סמל ודוגמה לסלילת דרך עבורם בדרך ישראל סבא ללא פשרות- ומיגשה את החלום והפכה אותו למציאות חיה.

תחושת ה"יחד שבטי ישראל" ואחדות ארבעת המינים- למרות כל השוני, נתנה משמעות מיוחדת למילות התפילה נטילת ארבעת המינים: "תקרב אחד אל אחד...לידע איך שמך נקרא עלי. ובגנונוני אותם תשפיע שפע ברכות מדעת עליון..." הכל חשו כי למרות המנהגים השונים ורמת הידע והכישורים האחרים יוקרב אחד אל אחד כיון שכולם שוים ברצונם לדעת הבילתי שווה תחינה אחידה פורצת מליבותם שיחוק ד' את האחדות ויקרב אחד אל אחד כיון שכולם שוים ברצונם לדעת את ד' - איך שמך נקרא עלי, ולזכות לשפע ברכות מדעת עליון לכלל עם".

את השירה בציבור בזמני פעילות לא מתאימים. באמצעות התק"א אנו מסגלים לדיירים התנהגות נורמטיבית. מובן שהתק"א כוללת גם קידום לכל דייר לפי יכולתו במיומנויות היום יום, הגיינה, עיצוב התנהגות, חוגים ועוד. לתוכנית שותפים: רכז תק"א, מנהלת מערך הדיור, רכז הדירה, צוות פרא רפואי, עו"ם ומדריך העבודה במע"ש. הרצף הטיפולי בין המע"ש, לדור הוא הגורם להצלחה הגדולה בס"ד."

האם הדיירים שומרים על קשר שוטף עם בני משפחתם?

מיסד ש"ח סוד הרב דב לוי ז"ל היה רגיל לומר שכשדייר עובר למערך הדיור, לא רק שאינו מנתק מהמשפחה אלא הוא מרחיב לעצמו את המשפחה. וההורים מקבלים בחזרה לביתם במשפחה ובאה הם מועיל לתורם. בן משמח לב. קיים קשר מעטני סביב יומי עם ההורים. הדיירים מתקשרים להורים מידי יום שיש להם לאלל ברכת שבת שלום. בימי שלישי מתקשרים הדיירים לקרוב משפחה אחר לפי בחירתם. בכל שבוע מגיעות 2 משפחות לבקר בדירה. בדר"כ הביקור מתקיים בשעת פעילות: בע"ח או אומנות כשילדי המשפחה מזומנים להשתתף בפעילות. הדייר המארח מחלק לאורחיו כיבוד, מציע להם חיות או דברי אומנות. מנהלת מערך הדיור גב' קימל אומרת כי מניסיונה כשיש לביקור תוכן - בני המשפחה מעוניינים לבוא עוד ועוד.

את הארוע כיבדו בנכוחתם - רבנים ואדמו"רים - המקובל הרב יעקב הלל שליט"א, האדמו"ר מקופשטיץ שליט"א, האדמו"ר מטריסק שליט"א, אדמו"ר מספינקא ירושלים שליט"א, אדמו"ר מסטרופקוב שליט"א, אדמו"ר מלוצק שליט"א, הרב יונה מצגר הרב הראשי, הרב שמואל רבינוביץ - רב הכותל, הרב כהן - רב שכונת רמת הצפון, הרב יצחק אורחי מראשי ישיבת מיר, הרב בנימין אדר, הרב משה חיים לאו, הרב יצחק מלבר - מו"צ שכונת מנחת יצחק, הרב שטרן, הרב ויספישי - ראש ישיבת הר"ן, הרב אליהו אבא שאול ועוד.

השמחה לובתה, הוכפלה ושושלה ע"י התזמורת הנפלאה של ר' אברומי רוזנבוים הי"ו שהנעים את האירוע בשריתו באופן מקצועי ומלא רגש. זו תזמורת ישמחה את שמחת בית השואבה בשיח סוד מספר שנים וניכר על ר' אברהם ועל כל פורטי המיתרים ומקושי הקלידים שבה שהקהל המיוחד גורם להם להפיק את המירב, להרקיד ולשמח את הקהל עד בלי די. מקהלת האחים ילינדלר בניצוחו של הרב משולם גרינברגר תרמה אף היא בשרירי רגש לאווירה. הרב ירמיה דמן - בעל המנגן המלווה את תלמידי שיח סוד בשבתות נופש לאורך השנה הגיע אף הוא להנות את הקהל בשריתו.

אי אפשר לסקר פינה בשיח סוד מבלי להתייחס למעמד המרגש התקיים מידי שנה בימי חג הסוכות: שמחת בית השואבה. אין כמו שמחה זו כדי לחוות שמחה פנימית, אמיתית, טהרה. תלמידי ובוגרי שיח סוד רוקדים במרכז המעגלים ומפזים לצד אלפי אורחים המגיעים לחזות במעמד המרגש של יחד שבטי ישראל: צעירים ומבוגרים, חסידים, ליטאים וספרדים, מחוננים לצד בעלי מוגבלות כולם יחד מטיים שכם כאיש אחד לרקוד ולזמר לכבוד ד' יתברך.

פרי עץ הדן" - זה התאור המבטא מכל את השמחה המסורתית המיוחדת. שמחה שיש בה טעם וריח. טעם יהודי שזור בחן באירוע מלא עריבות בסגנונו. בתכנונו בשמחה היהודית הפרוצת ועולה מעמקי הנפש של המשתתפים. ממקום טהור בו אין ביטוי למנת משכל ולכישורים. טעם הנשמה שכולו חלק אלוהי ממעל. נימוחות מיוחדים בחינת "ירח ניחוח אישה ל"ד" עלו והורגשו בכל חלק של השמחה. עד שכל אחד מן הנוכחים חש תחושת הודיה ל"ד' בתבר על הזכות להיות חלק משמחה מרוממת זו, שיש בה כדי לגרום התעלות רוחנית והתעוררות לאהבת הבורא ועמו ישראל. "כי אנו בניך" - כולנו "ואתה אבינו" - ועליך איתנו סמוכים אשרינו שזכינו.

אווה להגשה לחבריהם עפ"י בחירתם: פיתה עם ציפס, סלט, פלאפל, לחמניה עם נקניק וכו'. מטרת הקיוסק לפתח מיומנויות תפקודיות בתחום המוטורי והתקשורתי.

איך הם מתייחסים לביתם?

"כשתכננו את המעבר לדירה החדשה" - אומר הרב מרגלית - "לקחנו בחשבון מעבר מדורג על מנת לאפשר הסתגלות לדיירים, על צוות והן למשפחות. בשלבי המעבר לעגנו לדירה כל 3 דיירים יחדיו על מנת לארגן פינה אחרת בדירה ולהיות שותפים לבנייתה. תוך כדי העמקנו את ההיכרות ביניהם ואת תחושת האחוה והשותפות. ההורים גם הם היו שותפים מלאים למעבר. מ"ם פעמים הלכנו לחנות הריהוט, בכל פעם בליווי הורים אחרים על מנת שההורים יבחרו לבנם את הריהוט המועדף עליהם. כלי הבית הוציאו לדירה נרכשו יחד עם הדיירים בהתאם לטעם אישי ולהעדפות כל דייר. בכלל אם חסיירו בחדרי השנה בתחבתי כי אין אחדות ביניהם. כל חדר מעוצב בטעם שונה מבחינת צבעים וסגנון על מנת שכל דייר יחושו את פינתו האישית."

השכונה. מי כעמך ישראל!